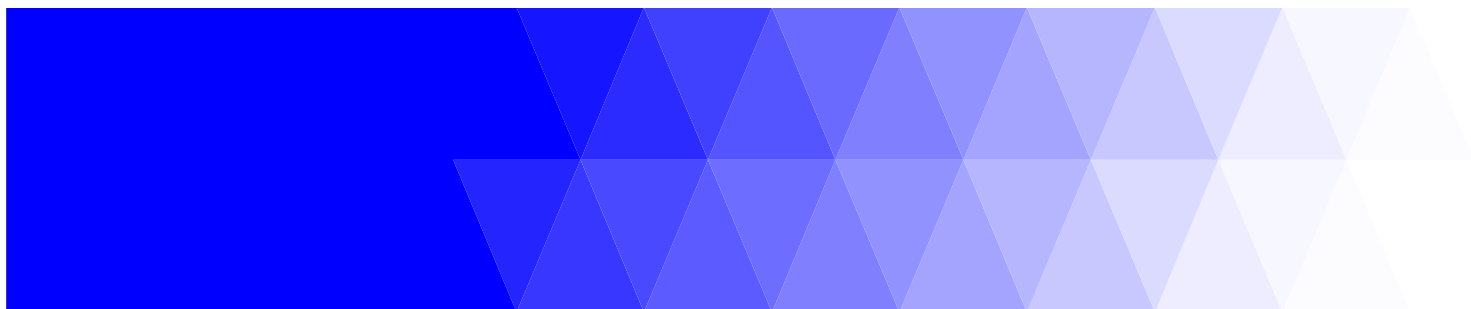

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöska- nanotot hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä televisio- ja radiorahaston vuoden 2016 tilinpää- töksistä

Kesäkuu 2017

Liikenne- ja viestintäministeriön

visio

Hyvinvointia ja kilpailukykyä hyvillä yhteyksillä

toiminta-ajatus

Liikenne- ja viestintäministeriö edistää väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä. Huolehdimme toimivista, turvallisista ja edullisista yhteyksistä.

arvot

Rohkeus

Oikeudenmukaisuus

Yhteistyö

Sisällysluettelo

LIIKENNEVIRASTO.....	4
LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTO.....	12
VIESTINTÄVIRASTO.....	17
ILMATIETEEN LAITOS.....	22
VALTION TELEVISIO- JA RADIORAHASTO.....	26

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTOT

Sisältö

Tähän yhteenvetoon on koottu liikenne- ja viestintäministeriön antamat talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n mukaiset tilinpäätöskannanotot hallinnonalan virastojen ja laitoksen sekä valtion televisio- ja radiorahaston vuoden 2016 tilinpäätöksistä.

Tilinpäätöskannanotossaan ministeriön on lausuttava:

- 1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta;
- 2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;
- 3) mihin toimenpiteisiin virastoissa tai laitoksissa sekä rahastossa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;
- 4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Hallinnonalan kaikille virastoille ja laitokselle on asetettu monivuotiset tulostavoitteet. Tilinpäätöskannanotossaan ministeriö on keskittynyt erityisesti siihen, millaisia tuloksia virastot tai laitos ovat saaneet aikaiseksi ja millainen on laskelmien ja tilinpäätösanalyysin taso. Lisäksi ministeriö on arvioinut virastojen tai laitoksen roolia ja tavoitteiden saavuttamista on suhteessa yhteisiin, hallituskaudelle asetettuihin tavoitteisiin. Valtiontalouden tarkastusviraston huomiot ovat merkittävässä roolissa ministeriön laatimissa tilinpäätöskannanotoissa. Valtion televisio- ja radiorahaston kannanotossa painopiste on rahaston tilinpäätösanalyysissa.

Jakelu

Hallinnonalan virastot ja laitos sekä valtion televisio- ja radiorahasto
Hallinnonalan virastojen ja laitoksen talousjohto
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeri
 Kansliapäällikkö
 Osastot ja yksiköt
 Virastojen ja laitoksen ohjauksesta vastaavat

Liikennevirasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa perustellun tilinpäätöskannanottonsa Liikenneviraston vuoden 2016 tilinpäätöksestä. Kannanotto perustuu talousarvioasetuksen 66 i §:n 1 momenttiin.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Liikenneviraston tilinpäätös on selkeästi laadittu ja siinä esitetyt tiedot ovat pääsääntöisesti oikeita ja riittäviä. Virasto on riittävästi raportoinut ja analysoinut tavoitteiden toteutumista.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti lukuun ottamatta momentille 31.10.76 (Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset, arviomääräraha) ennakkomaksuna kohdennettuja vuodelle 2017 kuuluvia menoja vuonna 2016 noin 3,05 miljoonaa euroa. Menettelyllä on valtion talousarviolain 7 §:n vastaisesti pidennetty määrärahan käyttöaikaa. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta momentille 31.10.76 (Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset, arviomääräraha) talousarvion ja talousarvioasetuksen 5 a §:n vastaisesti vuodelle 2016 kohdennettua 3,05 miljoonan euron ennakkomaksua. Menettelyllä on valtion talousarviosta annetun lain 7 §:n vastaisesti pidennetty määrärahan käyttöaikaa.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Kertomusvuoden aikana Liikennevirasto tarkensi strategisia päämääriään hallinnonalan konsernistrategian pohjalta. Liikennevirasto laati myös selvityksen kestävästä liikenteestä ja Liikenneviraston toimenpiteistä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja erityisesti kasvihuonepäästöjen vähentämisessä. Liikennevirasto julkaisi kertomusvuonna ensimmäisen yhteiskuntavastuuraporttinsa.

Liikennevirasto arvioi väylien korjausvelan suuruudeksi n. 2,5 miljardia euroa. Liikenneväylien korjausvelan vähentämiseen kohdistetusta 600 milj. euron rahoituksesta kertomusvuoden rahoitus oli 100 miljoonaa euroa. Liikennevirasto laati kertomusvuonna kolmivuotisen korjausvelkaohjelman, jonka valmistelun yhteydessä virasto kävi laajaa asiakasvuoropuhelua erityisesti elinkeinoelämän kanssa. Liikennevirasto valmisteli lisäksi yhteistyössä ELY-keskusten liikennevastuualueiden

kanssa korjausvelkaohjelman vuosille 2017–2019 perusväylänpitoon ja yksityistaiden valtionavustuksiin siirretylle rahoitukselle.

Liikennevirasto käynnisti tie-, rautatie- ja meriliikennettä koskevan kolmivuotisen digitalisaatiohankkeen, joka avaa mahdollisuuksia uusille liikenteen palveluille ja automaattiajamiselle. Aiempaa tarkemman, laadukkaamman ja ajantasaisemman tiedon avulla esimerkiksi väylien korjaustoimenpiteet on helpompi kohdentaa ja ajoittaa.

Liikennevirastolle on laadittu monivuotinen tulossopimus vuosille 2016–2019. Vuodelle 2016 Liikennevirastolle oli asetettu 13 tulostavoitetta, joiden toteutumista mitattiin 43 mittarin ja niitä koskevien tavoitetasojen avulla. Liikennevirasto saavutti alun perin asetetun tavoitetason 36 mittarin osalta, yhden mittarin osalta toimenpiteet keskitettiin kahden liikennemuodon sijasta yhteen, kahden osalta tavoite saavutettiin osittain ja neljän mittarin osalta tavoitetasoa ei saavutettu. Virasto on tilinpäätöksessä esittänyt perustelut tulostavoitteiden poikkeamille.

Tuotokset ja laadunhallinta

Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinoihin ja palveluihin liittyvät tavoitteet on pääosin saavutettu. Rautatie- ja meriliikenteen automatisaation edistämisessä toimenpiteet on keskitetty merenkulun automatisoinnin edistämiseen. Merenkulussa kehitys on ollut nopeaa ja rautatieliikenteessä ei ole vielä ollut edellytyksiä vastaaville toimenpiteille.

Liikenteen energiareformin tavoitteet ovat täyttyneet ja osittain ylittyneet. Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet - sekä luottamus digitaalisiin palveluihin -painopisteiden tavoitteet on saavutettu.

Liikenne- ja viestintäinfrastruktuuri tukee koko yhteiskunnan kehitystä. Tavoitekonaisuus on yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen kannalta erityisen merkittävä. Korjausvelan pysäyttämisen tavoite vilkasliikenteisen tieverkon osalta on toteutunut. Sen sijaan muun tieverkon tavoitetasoa ei saavutettu. Liikennevirasto on vuorovuosina täyttänyt joko keskeisen verkon tai muun verkon tavoitteen. Tilinpäätöskannanotossaan vuodelta 2014 ministeriö totesi, että virasto oli priorisoinut keskeistä verkkoa ja vähentänyt vähäliikenteisen verkon ylläpitoa. Ministeriö edellytti myös muun verkon huomioimista. Vuonna 2015 tämä näkyi muun kuin keskeisen väyläverkon tavoitteen ylittymisenä. Ministeriö korostaa, että korjausvelan pysäyttämässä on kiinnitettävä huomiota koko verkkoon. Liikennevirasto on parantanut korjausvelkakohteiden hallintaa ja priorisoinnin yhtenäistämistä. Korjausvelkaohjelman etenemistä seurataan osana viraston kuukausittaisista talousraportointia. Ministeriö korostaa kuitenkin, että vaikuttavuuden arvioinnin osalta on vielä puutteita ja työtä on jatkettava.

Raideliikenteen osalta (radanpidosta johtuvat viivästykset kauko- ja lähiliikenteessä) tavoitteita ei saavutettu. Tavoitteita ei saavutettu myöskään 2015. Vuoden 2015 tilinpäätöskannanotossa viraston edellytettiin toimittavan selvitys tilanteesta ja täsmällisyyttä parantavista toimenpiteistä. Virasto toimitti selvityksen 14.9.2016. Koska radanpidon täsmällisyydestä tavoitteiden saavuttamisessa on jatkuvasti vaikeuksia, Liikennevirasto jatkaa selvitystyötä viivästysten syistä ja tarvittavista toimenpiteistä. Toimintavarmuuden osalta rautatieliikenteen ohjauksjärjestelmien toiminta-

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

varmuutta koskevaa tavoitetta ei aivan saavutettu (tavoite 99,7 %, toteuma 99,62 %).

Ministeriö panee tyytyväisyydellä merkille, että Liikennevirastossa on kehitetty elinkeinoelämän yhteistyön toimintamalli. Esiin nousseita tarpeita on hyödynnetty mm. perusväylänpidon lisärahoituksen ohjelmoinnissa ja liikenneverkkojen kehittämissuunnitelman laadinnassa. Asiakkaiden palaute yhteistyöstä on ollut positiivista.

Toiminnallinen tehokkuus

Virastossa työn tuottavuus on kehittynyt myönteisesti ja vuodelle 2016 asetettu tavoite on täyttynyt. Kokonaistuottavuustavoite kuitenkin alittui olennaisesti. Tuotos kasvoi edellisestä vuodesta, mutta kokonaistuottavuuden osalta kulut kasvoivat tuotosta enemmän. Kasvua oli selvästi poistoissa ja väylänpitoon liittyvissä kuluissa. Henkilöstömenot laskivat edellisestä vuodesta.

Viraston rooli hallitusohjelman toteuttamisessa ja yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa

Liikennevirasto osallistui alkuvuodesta 2016 liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistategian laatimiseen vuosille 2016–2020. Tulossopimuksessa on määritelty Liikenneviraston rooli hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa.

Digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön luomista virasto on edistänyt osallistumalla liikenteen palvelujen ja palvelumarkkinoiden kehittämiseen. Liikennevirasto panosti tiedon avaamiseen ja rajapintojen kehittämiseen. Avoimen datan rajapintaa tarjottiin palvelumarkkinoiden käyttöön ja datasta muodostettiin uusia kansalaisia hyödyttäviä palveluja. Liikenneviraston avoimen datan ympärille on kasvamassa paljon erilaista liiketoimintaa. Liikennevirasto ohjasi myös huomattavasti resursseja liikenteen automatisaation edistämiseen. Virasto teki ensimmäisen tietotilinpäätöksensä vuodesta 2016.

Liikennevirasto jatkoi väylänpidon tehokkaiden keinojen kehittämistä ja on pyrkinyt pitkällä aikavälillä kustannustehokkaaseen toimintaan. Virasto vei suunnitelmallisesti eteenpäin korjausvelkaohjelmaa, jonka lisärahoitus on taittanut korjausvelan kasvun.

Virasto kehitti asiakastarpeiden selvittämisen prosessia. Virasto myös uudisti suunnitteluprosessiaan vuorovaikutteisemmaksi.

Liikennevirasto paransi biotaloutta tukevaa väyläverkkoa kohdistamalla panostuksia biotalouden kannalta tärkeimpiin kohteisiin. Vuonna 2016 parannettiin 1 000 kilometriä biotaloutta tukevaa tieverkkoa. Rataverkon merkittävimpiä raakapuukuljetusten puuterminaaleja kunnostettiin.

Seurattavat mittarit

Huonokuntoisten kevyen liikenteen väylien määrä on ennakoitua suurempi, koska kuntoinventointia on uudistettu. Kevyen liikenteen väylien kuntoon ei myöskään ole panostettu viime vuosina merkittävästi.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Seurattavia mittareita ei ole tarpeen siirtää tulostavoitteisiin.

Arvio tilinpäätösanalyysistä

Ministeriö on arvioinut viraston tilinpäätösanalyysiä. Arvioinnissa on otettu huomioon tilintarkastajan näkemykset. Ottaen huomioon viraston toiminnan ja talouden laajuuden viraston taloudenpito on kehittynyt ja tilintarkastuksessa huomioon kiinnitettävien huomautusten määrä on vähentynyt. Ministeriö kiinnittää jatkossa huomiota vain oleellisempiin ja merkittävämpiin asioihin.

Laillisuushuomautus sisäisen valvonnan puutteista

Tilintarkastuksessa virasto on saanut laillisuushuomautuksen sisäisen valvonnan puutteista, jotka kohdistuvat kirjanpidon tositteiden tietosisältöön ja julkisoikeudelliseen maksulliseen toimintaan. Lisäksi tilintilintarkastajan vuosiyhenteenvedossa on nostettu esiin tulojen ja menojen kohdentamisesta talousarviossa, liikennehankkeiden talousseuranta sekä Liikenneviraston ja ELY-keskusten välinen perusväylänpidon menojen kirjausmalli. Liikennevirastoa pyydetään toimittamaan ilmoitusvelvollisuudesta tarkastusvirastolle antamansa vastine myös ministeriölle.

Kirjanpidon tositteiden tietosisältö

Valtiontalouden tarkastusviraston kirjanpidon tarkastuksessa on todettu puutteita tositteiden laadussa. Tositteita ei ole aina laadittu talousarvioasetuksen (1243/1992) 44 §:n ja 45 §:n edellyttämällä tavalla. Muistiotositteiden tiedot ovat usein puutteelliset. Ministeriö toteaa, että Liikenneviraston tulee varmistua siitä, että menojen ja tulojen hyväksymisprosessissa laskujen asiatarkastajat varmistuvat siitä, että tositteiden tiedot ovat lainsäädännön mukaisia. Huomiota tulee kiinnittää myös siihen, että tositteista ilmenee kirjanpito tapahtuman peruste ja kirjanpito tapahtumaketju kokonaisuudessaan dokumentoidaan talousarviolainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Julkisoikeudellinen maksullinen toiminta

Valtiontalouden tarkastusviraston sisäisen valvonnan tarkastuksessa on havaittu puutteista julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan sisäisessä valvonnassa. Puutteita on ollut ratamaksun perusmaksun asiakirjamerkintöjä ja ratamaksun perusmaksun perimisestä sopimisessa, Saimaan kanavan lupamaksun liikenteen seurannan dokumentoinnissa sekä ulkopuoliselle siirrettyjen tehtävien asianmukaisessa sopimisessa.

Ratamaksun perusmaksun asiakirjamerkintöjen puutteet koskivat asiakirjoja, joissa on viitattu liikenne- ja viestintäministeriön asetukseen ratamaksun perusmaksusta (1084/2009). Ko. asetusta on kumottu vuonna 2011 uuden rautatielain voimaantulua, joten sen säännöksiin ei voi viitata ratamaksun perusmaksua koskevissa asiakirjoissa. Lisäksi ratamaksun perusmaksuun liittyvän tositemuutosten esiintyminen puutteita.

Ratamaksun perusmaksun periminen toteutetaan Rautatienlain 38 §:n mukaan kuukausittain ellei toisin sovita. Liikennevirasto on kuitenkin perinyt maksua useampi kuukausi kerrallaan ilman erillistä sopimusta.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksessa ilmeni, että Saimaan kanavan lupamaksun liikenteen seurannan dokumentoinnissa on puutteita. Jälkikäteen on myönnettyä liikennelupia suullisesti ja näistä luvista puuttuu dokumentointi.

Tarkastusvirasto on todennut myös puutteita ulkopuolisille siirrettyjen tehtävien sopimisessa. Saimaan kanavan alusten kulun seuranta ja merkinnät liikennepäiväkirjaan sekä Locki-sulkusovellukseen ostetaan ulkopuoliselta palvelutuottajalta lisätyönä samalta toimijalta, jolta hankitaan Saimaan kanavan käyttö- ja kunnossapito. Tehtävän hoitamisesta ei ole tehty erillistä tilausta eikä sopimusta.

Ministeriö kiinnittää viraston huomiota maksujen perimisen säädösten mukaisuuteen, riittävään dokumentointiin ja kirjalliseen sopimiseen sekä siihen, että mikäli tehtäviä annetaan ulkopuolisten tahojen hoidettavaksi, on huolehdittava siitä, että muilla kuin virkavastuulla toimivilla henkilöillä ei ole valtuutusta tehdä valtion tuloihin liittyviä päätöksiä Liikenneviraston puolesta.

Ministeriö on sitoutunut kiinnittämään huomiota hallinnonalansa virastojen ja laitoksen osalta maksuperustelain mukaiseen suoritteiden hinnoitteluun. Liikenneviraston maksuasetus on uusittu 1.7.2017 alkaen ja viraston maksuasetus on voimassa vuoden 2018 loppuun. Uudistamisessa virasto oli kiitettävästi kiinnittänyt huomiota ministeriön vaatimukseen.

Tulojen ja menojen kohdentaminen

Valtiontalouden tarkastusvirasto on huomauttanut tilintarkastuskertomuksessaan menojen kohdentamisesta väärälle vuodelle. Momentilla 31.10.76 Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset on kirjattu vuodelle 2017 kuuluvia ennakkokorvauksia. Talousarvion mukaan momentin menot kirjataan suoriteperusteisesti. Liikennevirasto on kuitenkin kirjannut menon maksuperusteisesti. Liikennevirasto on tehnyt ministeriölle VTV:n suositteleman ehdotuksen siitä, että momentin budjetointiperusteita muutetaan siten, että ennakkokorvaukset maksetaan maksu- tai maksatuspäätösperusteisesti.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksessa on ilmennyt puutteita tositteiden tiedoissa. Tositteissa on ilmennyt puutteita tiedoissa, joilla voidaan varmentaa maksun peruste ja kohdentamisperuste.

Ministeriö toteaa, että Liikenneviraston tulee huolehtia siitä, että menot kirjataan kirjanpitoon oikealle vuodelle ja että tositteista voidaan varmentaa maksun perusteet ja kohdentamisperuste.

Liikennehankkeiden talousseuranta

Liikenneviraston valtuus- ja väylähankkeiden tarkastuksessa on tullut esiin puutteita talousseurannassa, sopimushallinnassa ja valtuusseurannan järjestämisessä. Ministeriö toteaa, että Liikenneviraston tulee erityisesti yhteishankkeissa huolehtia, että kirjaukset ja maksut täsmäytetään yhdessä muiden toteutus- ja rahoitustahojen kanssa. Lisäksi sopimukset ja muut valtuutta sitovat dokumentit tulee järjestää siten, että voidaan todeta aukottomasti niiden yhteys valtuusseurantaan. Sopimusten tulee olla asianmukaisesti päivätty ja allekirjoitettu. Valtuuden käytöstä aiheutu-

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

via määrärahatarpeita tulee seurata siten, että niistä voidaan luotettavasti selvittää eri vuosille aiheutuvat määrärahatarpeet

Ministeriö painottaa, että liikennehankkeiden valtuuksien ja taloudenhallinta on osa hankehallintaa. Liikenneviraston on varmistuttava siitä, että hankehallinta ja talousosaaminen sekä valtuuskirjapitoa tukevat tietojärjestelmät ovat riittävällä tasolla.

Liikenneviraston ja KEHA-keskuksen välinen kirjausmalli

Tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa on nostettu esiin Liikenneviraston ja ELY-keskusten välinen perusväylänpidon menojen kirjausmalli. Nykyisen kirjausmallin johdosta KEHA-keskuksen kirjanpitoon ja tilinpäätökseen ei sisälly perusväylänpitoon liittyviä tuottoja ja kuluja vaan ne sisältyvät Liikenneviraston tuotto- ja kululaskelmaan. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan menettely ei vastaa kirjanpidon yleisiä periaatteita ja valtion kirjanpidon käsikirjassa määriteltyjä kirjausmalleja.

Kirjausmalli on ollut käytössä vuodesta 2010 lähtien, kun Liikennevirasto ja ELY-keskukset perustettiin. Lainsäädännön perusteella Liikennevirasto vastaa tie-, rata- ja vesiväyläverkosta. Ministeriö toteaa, että tietojärjestelmä ja sen toiminnot eivät voi määrätä väyläverkkoon liittyvää toimivallan siirtoa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalta työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle.

Pääministeri Sipilän hallitus on käynnistänyt maakuntahallintouudistuksen, jolla on vaikutusta väylänpidon hoidon järjestämiseen. ELY-keskukset lakkaavat vuoden 2018 lopussa ja uudet maakunnat aloittavat varsinaisen toimintansa vuoden 2019 alusta.

Ministeriö kiinnittää lisäksi viraston huomiota tarkastusviraston Liikenneviraston kirjanpidon tarkastuksessa tekemään havaintoon, että palveluntuottajien kanssa mahdollisesti ilmenevien epäselvien asioiden sopimismenettelyjä kehitetään asioiden käsittelemiseksi ajallaan.

Toimenpiteet, joihin virasto on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Liikenneviraston tulee ottaa huomioon edellä esitettyjen tuloksellisuus- ja tilinpäätösanalyysin yhteydessä edellytetyt toimenpiteet.

Ministeriö katsoo, että raideliikenteen viivästyksiin tulee kiinnittää edelleen erityistä huomiota. Liikennevirasto toimitti vuoden 2015 tilinpäätöskannanotossa edellytetyt selvityksen tilanteesta ja täsmällisyyttä parantavista toimenpiteistä, mutta virasto ei ole edelleenkaan saavuttanut tätä koskevia tavoitteita.

Kertomusvuoden aikana on myös ilmennyt eräitä vakavia rautatieliikenteen turvallisuuteen liittyviä puutteita, joiden korjaamiseksi ministeriö on kehottanut virastoa ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin. Ministeriö korostaa edelleen, että viraston tulee osoittaa konkreettisin toimenpitein, miten asia saadaan kuntoon valvovan viranomaisen edellyttämällä tavalla.

Liikennevirasto on parantanut hallitusohjelman mukaisen väylien korjausvelan kasvun pysäyttämiseen tarkoitetun määrärahan käytön seuranta- ja raportointia. Ministeriö katsoo, että Liikenneviraston tulee edelleen huolehtia siitä, että määrärahan käytön vaikuttavuutta analysoidaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Ministeriö katsoo, että vuoden 2015 tilinpäätöskannanotossa esitetyt toimenpiteet tiedonkulun parantamiseksi edellyttävät edelleen toimenpiteitä. Viraston tulee pitää ministeriö ajan tasalla merkittävistä, erityisesti talouteen ja toiminnan kehittämiseen liittyvistä sekä muutoin merkittävistä asioista.

Ottaen huomioon julkiseen sektoriin kohdistuvat säästötavoitteet, ministeriö edellyttää, että viraston kustannuskehitys pysyy maltillisena. Ministeriö painottaa edelleen, että virastolla ja koko hallinnonalalla on kustannusten nousun torjumiseksi jatkuvasti selvitettävä ja tarkasteltava mahdollisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä.

Virastojen rooleissa ja yhteistyössä on konsernistrategian painopisteiden toimeenpanon suhteen tunnistettu tarve tarkentaa virastojen rooleja ja tarkastella roolitusta kokonaisuutena hallinnonalan yhteistyötä korostaen. Tätä painopistetyötä tehdään painopistetapaamisissa kuluvan vuoden aikana ja virastolta odotetaan aktiivista osallistumista työhön tuloksellisuuden parantamiseksi.

Ministeriö on käynnistänyt liikenne- ja viestintähallinnon virastouudistuksen keväällä 2017. Lisäksi käynnissä on aiemmin mainittu maakuntauudistus, jolla on vaikutusta väylänpidon hoidon järjestämiseen.

Ministeriön edellyttää, että virasto myötävaikuttaa hankkeiden läpivientiin osallistumalla aktiivisesti hanketyöhön.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia kehitetään edelleen.

Virastojen tulossopimuksia kehitetään vuoden 2017 aikana tarkoituksena parantaa tulostavoitteiden yhteyttä konsernistrategian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitetiloihin tarkentamalla viraston roolia konsernistrategian toteuttajana ja kytke-mällä mittarit konsernistrategian tavoitetiloihin entistä tiiviimmin. Tätä työtä tehdään muun muassa painopistetapaamisissa, joihin kaikki ministeriön osastot osallistuvat.

Ministeriö johtaa hallinnonalan virastouudistusta, jonka tavoitteena on erityisesti hallinnonalan tuloksellisuuden parantaminen ja asiakastarpeiden entistä parempi huomioiminen.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Hallinnonalalla toteutetaan pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaista digitaalisen liiketoiminnan edistämisen kärkihanketta. Lisäksi hallinnonalalla toteutetaan säädösten sujuvoittamisen kärkihanketta.

Anne Berner
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeri
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö, konserniohjausosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, palveluosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, tieto-osasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, verkko-osasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, ohjausyksikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö, talousyksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liikenteen turvallisuusvirasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa perustellun tilinpäätöskannanottonsa Liikenteen turvallisuusviraston vuoden 2016 tilinpäätöksestä. Kannanotto perustuu talousarvioasetuksen 66 i §:n 1 momenttiin.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Liikenteen turvallisuusviraston tilinpäätös on selkeästi laadittu ja siinä esitetyt tiedot ovat pääsääntöisesti oikeita ja riittäviä. Virasto on riittävästi raportoinut ja analysoinut tavoitteiden toteutumista.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Kertomusvuoden aikana virastolle osoitettiin useita uusia tehtäviä. Muun muassa ajokorttien ja muiden tieliikenteen henkilölupien myöntämisen toimivalta siirtyi poliisilta Liikenteen turvallisuusvirastolle 1.1.2016. Viraston palveluita sähköistettiin ja niiden digitalisointia jatkettiin.

Viraston toiminta on laadun, ympäristön ja tietoturvan osalta sertifioitu ja vastaa ISO-standardien (9001, 14001, 27001) vaatimuksia. Helsingin ja Rovaniemen toimipisteiden lisäksi vuonna 2016 myös Lappeenrannan toimipisteestä tuli Green Office-toimipiste.

Kertomusvuoden aikana Liikenteen turvallisuusvirastossa otettiin käyttöön uusi johtamisjärjestelmä. Johtamisessa huomioidaan ISO-standardien vaatimukset. Toimintajärjestelmän prosessien kuvaukset ja työohjeet sisältyvät johtamisjärjestelmään.

Vuodelle 2016 virastolle oli tulossopimuksessa asetettu yhteensä 11 tulostavoitetta, joiden toteutumista mitattiin kaikkiaan 20 mittarin ja niitä koskevan tavoitetason

avulla. Näistä 20 tavoitetasosta virasto saavutti 19. Yksi tavoitetaso jäi saavuttamatta. Virasto on esittänyt poikkeamalle perustelut.

Tuotokset ja laadunhallinta

Virasto saavutti kaikki hallinnonalan konsernistrategiassa määriteltujen painopisteiden toimeenpanoon liittyvät tavoitteensa.

Virasto saavutti myös palvelutasoa koskevat tavoitteensa. Ministeriö panee tyytyväisenä merkille, että viraston sidosryhmä- ja asiakastyytyväisyys kasvoivat edellisvuodesta. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan yhteisessä sidosryhmätutkimuksessa vuonna 2016 viraston yleisarvosana oli 3,7. Myös asiakastyytyvyyden kokonaisarvosana 3,6 nousi edellisvuoden notkahduksesta takaisin tavoite- tasolle.

Toiminnallinen tehokkuus

Tuottavuutta koskevista tavoitteista virasto ei saavuttanut liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuustavoitetta (kolmen vuoden keskiarvo). Toteuma oli 140 %, kun tavoite oli 113–120 %. (Vuonna 2016 liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 210 %, 105 % vuonna 2015 ja 106 % vuonna 2014.) Viraston mukaan liiketaloudellisten suoritteiden tuottojen määrä oli ennakoitua suurempi ja kokonaiskustannukset toteutuivat suunniteltua pienempinä.

Tuottojen kasvu johtui viraston mukaan pääasiassa kyselypalveluiden odotettua suuremmasta kysynnästä. Kokonaiskustannukset laskivat suurelta osin IT-kustannusten toteuduttua huomattavasti budjetoitua pienempänä. Suunnitellut isot kehittämishankkeet eivät edenneet suunnitellusti.

Viraston talouden näkökulmasta kustannusvastaavuuden ylittymistä voidaan pitää myönteisenä, mutta viraston asiakkaiden kannalta kielteisenä. Viraston perusteluista käy ilmi, että tilanne liittyy suoritevolyymien (kysynnän) ja tulojen ennakoarvioinnin vaikeuteen sekä epäonnistumiseen kustannusten (hankkeiden etenemisen) arvioinnissa. Budjetointiin liittyy ymmärrettävästi haasteita, mutta tilanne antaa kuitenkin viitteitä siitä, että budjetointiin ja yleisemmin toiminnan reaalisuuteen suunnitellun on virastossa tarpeen kiinnittää tarkempaa huomiota.

Ministeriö on aiempien vuosien tilinpäätöskannanotoissa kiinnittänyt huomiota viraston kustannusten kehitykseen. Vuonna 2016 viraston tuottavuus kehittyi myönteisesti: työn tuottavuus kasvoi 11,90 prosenttia ja kokonaistuottavuus 14,96 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna.

Vuoteen 2015 verrattuna maksullisen toiminnan tuotos kasvoi 16,1 prosenttia ja maksuttoman toiminnan tuotos kasvoi noin 0,8 prosenttia. Maksullisen toiminnan kasvu johtui myynnin volyymin kasvamisesta. Myyntivolyymit kasvoivat erityisesti sovelluskyselyissä ja ajoneuvojen rekisteröinnissä. Ajokorttitoimivallan siirron myötä virastolle siirtyi kokonaan uusia suoritteita, joiden merkitys tuotoksen kasvussa oli merkittävä. Tuotoksen kasvun lisäksi viraston kokonaismenot pienenevät noin 5,3 miljoonaa euroa, henkilöstömenot pienenevät noin 2,8 miljoonaa euroa sekä henkilötyövuosimäärä pieneni vuoteen 2015 verrattuna 9 henkilötyövuotta.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liikenne- ja viestintäministeriö on sitoutunut kiinnittämään huomiota hallinnonalan virastojen ja laitoksen osalta maksuperustelain mukaiseen suoritteiden hinnoitteluun. Liikenteen turvallisuusviraston maksuasetus on voimassa vuoden 2017 loppuun. Maksuasetuksen tarkistuksessa viraston tulee pyrkiä maksuperustelain mukaiseen hinnoitteluun.

Viraston rooli hallitusohjelman toteuttamisessa ja yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa

Ministeriö panee tyytyväisyydellä merkille viraston roolin osana hallinnonalan vuoden 2016 toimintaa ja hallinnonalan tavoitteiden saavuttamista. Virasto on hoitanut viranomaistehtävänsä ja se on edelleen aktiivisesti uudistanut ja tehostanut toimintatapojaan sekä tuottanut erilaisia toiminnan ja menettelyjen vaikuttavuutta ja tuoksellisuutta parantavia vaihtoehtoja ja ratkaisuja.

Virasto on hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti keventänyt sääntelyä osana liikenne- ja viestintäministeriön norminpurkusuunnitelmaa. Viraston omia määräyksiä on kumottu useita kymmeniä ja lisäksi virasto on keventänyt sääntelyä liberalisoidulla tulkintoja sekä säädöksiä yksinkertaistamalla.

Digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön luomista ja liikenteen tietovarantojen hyödyntämistä virasto on edistänyt muun muassa julkaisemalla kaikkien liikennemuotojen avointa dataa. Virasto julkaisi vuonna 2016 koko liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan ensimmäisen tietotilinpäätöksen. Tavoitteena oli saada kokonaiskuva viraston tietovarantojen näkyvyydestä, hyödyntämisestä ja merkittävydestä.

Seurattavat mittarit

Viraston toimintajärjestelmään liittyvien sertifiointien ylläpito ja auditoinnit toteutuvat suunnitellusti. Viraston henkilöstön työtyytyväisyys on hyvällä tasolla (3,7). Henkilötyövuosimäärä oli yhden htv:n yli ennusteen, mutta työn tuottavuus kuitenkin kasvoi.

Virasto jäi lupien myöntämisen tavoitemääräajasta yhden liikennemuodon lupalajin osalta: merenkulun pätevyyskirjahakemukset. Viraston mukaan tavoitteesta jäätiin, koska pätevyyskirjojen uusiminen STCW-yleissopimuksen muutosten takia ruuhkautti käsittelyn. Hakemuksia saapui noin kaksinkertaisesti normaalivuoteen nähden. Ruuhkautumisesta johtuen virasto lisäsi määräaikaista käsittelijöitä ja viraston mukaan se saavuttaa kesäkuuhun 2017 mennessä normaalin tason käsittelyajoissa.

Ministeriö toteaa, että tulossopimuksessa seurattavien mittareiden tarkempaan huomioon ottamiseen ja seurantaan tulossopimuksessa ei ole tällä hetkellä tarvetta. Henkilötyövuosimäärän kehitystä seurataan osana viraston tuottavuuden ja kustannusten kehitystä sekä lupien myöntämisen määräaikaista osana tavanomaista seurantaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Arvio tilinpäätösanalyysistä

Ministeriö on arvioinut viraston tilinpäätösanalyysiä. Arvioinnissa on otettu huomioon tilintarkastajan näkemykset. Ministeriö kiinnittää jatkossa huomiota vain oleellisempiin ja merkittävämpiin asioihin.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on vuosiyhteenvedossaan nostanut esiin joitakin viraston toiminnassa havaittuja sisäisen valvonnan puutteita. Näitä ovat mm. laskujen maksaminen eräpäivien mukaisesti, eräänntyneiden saatavien määrä ja järjestelmien käyttöoikeuksien hallinta ja ajantasaisuus. Ministeriö toteaa, että viraston tulee huolehtia taloudenhoidon ja maksuliikkeen asianmukaisuudesta ja tehokkuudesta. Lisäksi ministeriö toistaa jo vuoden 2015 tilinpäätöskannanotossaan esittämänsä näkemyksen, että järjestelmien käyttöoikeuksien hallintaan ja ajantasaisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Liikenteen turvallisuusviraston toiminta on hyvin tietointensiivistä ja tietojärjestelmäriippuvaista, minkä takia havaittuun sisäiseen valvonnan puutteen johdosta tulee ryhtyä välittömiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Lisäksi tarkastusvirasto on nostanut vuosiyhteenvedossa esiin kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen budjetoinnin ja käsittelyn kirjanpidossa. Ministeriö on ottanut tämän huomioon vuoden 2018 talousarvion valmistelussa.

Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston tulee ottaa huomioon edellä esitettyjen tuloksellisuus- ja tilinpäätösanalyysin yhteydessä edellytetyt toimenpiteet. Viraston toiminnan luonteesta johtuen erityisesti tietojärjestelmiin kohdistuneiden sisäisen valvonnan puutteiden korjaamiseen viraston tulee ryhtyä välittömästi.

Ottaen huomioon julkiseen sektoriin kohdistuvat säästötavoitteet, ministeriö edellyttää, että viraston kustannuskehitys pysyy maltillisena. Ministeriö painottaa edelleen, että virastolla ja koko hallinnonalalla on kustannusten nousun torjumiseksi jatkuvasti selvitettävä ja tarkasteltava mahdollisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä.

Virastojen rooleissa ja yhteistyössä on konsernistrategian painopisteiden toimeenpanon suhteen tunnistettu tarve tarkentaa virastojen rooleja ja tarkastella roolitusta kokonaisuutena hallinnonalan yhteistyötä korostaen. Tätä painopistetyötä tehdään painopistetapaamisissa kuluvan vuoden aikana ja virastolta odotetaan aktiivista osallistumista työhön tuloksellisuuden parantamiseksi.

Ministeriö on käynnistänyt liikenne- ja viestintähallinnon virastouudistuksen keväällä 2017. Ministeriö edellyttää, että virasto myötävaikuttaa hankkeen läpivientiin osallistumalla aktiivisesti hanketyöhön.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia kehitetään edelleen.

Virastojen tulossopimuksia kehitetään vuoden 2017 aikana tarkoituksena parantaa tulostavoitteiden yhteyttä konsernistrategian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiloihin tarkentamalla viraston roolia konsernistrategian toteuttajana ja kytke-

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

mällä mittarit konsernistrategian tavoitetiloihin entistä tiiviimmin. Tätä työtä tehdään muun muassa painopistetapaamisissa, joihin kaikki ministeriön osastot osallistuvat.

Ministeriö johtaa hallinnonalan virastouudistusta, jonka tavoitteena on erityisesti hallinnonalan tuloksellisuuden parantaminen ja asiakastarpeiden entistä parempi huomioinen.

Hallinnonalalla toteutetaan pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaista digitaalisen liiketoiminnan edistämisen kärkihanketta. Lisäksi hallinnonalalla toteutetaan säädösten sujuvoittamisen kärkihanketta.

Anne Berner
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeri
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö, konserniohjausosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, ohjausyksikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö, talousyksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Viestintävirasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa perustellun tilinpäätöskannanottonsa Viestintäviraston vuoden 2016 tilinpäätöksestä. Kannanotto perustuu talousarvioasetuksen 66 i §:n 1 momenttiin.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Viestintäviraston vuoden 2016 tilinpäätös on selkeä ja kaikki viraston keskeiset toiminta-alueet kattava.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti ja niiden liitteenä esitetyt tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Viestintäpalvelujen saatavuus kehittyi positiivisesti vuonna 2016. Viestintäviraston kokoamien laajakaista-, puhelin- ja kiinteän verkon tv-palveluita koskevien tilastojen valossa viestintäpalvelujen käyttö noudatti aiempia trendejä. Nopeiden laajakaistapalvelujen käyttö kasvoi edelleen voimakkaasti hitaampien tiedonsiirtopalvelujen ja perinteisten puhe- ja viestipalvelujen kustannuksella.

Myös huippunopeiden laajakaistaliittymien määrä oli kasvussa. Huippunopeiden (100 Mbit/s) laajakaistaliittymien osuus kotitalouksien kiinteistä laajakaistaliittymistä oli vuoden 2016 loppupuoliskolla 24 %.

Virasto vastasi kansallisesti EU:n verkkovierailua ja verkkoneutraliteettia koskevan TSM-asetuksen toimeenpanosta. Tämän ansiosta kesästä 2017 lähtien asiakkailta on mahdollisuus käyttää verkkovierailupalveluja kotimaisilla hinnoilla ajoittaisen matkustelun aikana.

Yksi merkittävistä viraston saavutuksista oli 700 MHz:n taajuushuutokaupan toteuttaminen, jonka perusteella valtioneuvosto myönsi toimiluvat langattoman laajakaistan käyttöön DNA Oyj:lle, Elisa Oyj:lle ja TeliaSonera Finland Oyj:lle.

Viestintävirastolle oli vuoden 2016 tulossopimuksessa asetettu yhteensä 29 toiminnallista tulostavoitetta (mukaan lukien toiminnallinen tehokkuus), joista se raportoinnin perusteella saavutti 27 ja osittain 2. Ministeriö arvioi kuitenkin niistä saavutetuiksi 26 (n. 90 %). Tavoitteita ei ylitetty siten, että tämä kompensoisi alituksia.

Tuotokset ja laadunhallinta

Virasto saavutti tuotoksia ja laadunhallintaa koskevista 20 tulostavoitteista 18. Ministeriö panee erityisellä tyytyväisyydellä merkille, että merkittävässä osassa tavoitteita tavoitetaso ylitettiin selkeästi. Toteutumatta jääneet kaksi tavoitetta olivat televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu-uudistaminen, joka oli vielä kesken tarkasteluajankohtana, ja viestintäverkkojen ja -palveluiden toimintavarmuutta ja käytettävyyttä mittaavat pitkäaikaisten ja vakavien vikojen määrä (tavoite 5, toteuma 6).

Toiminnallisen tehokkuuden tavoitteita oli asetettu yhdeksän kappaletta, joista virasto saavutti kahdeksan. Ainoa tavoite, joka jäi saavuttamatta, oli mediapalvelujen kustannusten (€/tv-katsojatalous) niukka ylitys (tavoite 0,34 €, toteuma 0,35 €). Sen sijaan esimerkiksi työn tuottavuutta koskeva tavoite ylittyi reilusti (tavoite 1 %, toteuma 12,45 %). Samoin kokonaistuottavuuden kehityksen kasvu oli 14,37 % tavoitteen ollessa 1 %. Lukuja tarkastellessa tulee kuitenkin huomioida, että edellisvuoden 2015 toteumat edellä mainituissa tuottavuustavoitteissa olivat molemmissa reilusti negatiiviset (työn tuottavuus -16,79 %, kokonaistuottavuus -15,16 %), joten kasvuprosentti kertoo paluusta kohti vuoden 2014 tuottavuustasoa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on sitoutunut kiinnittämään huomiota hallinnonalaan virastojen ja laitoksen osalta maksuperustelaim mukaiseen suoritteiden hinnoitteluun. Viestintäviraston maksuasetus on voimassa vuoden 2017 loppuun. Maksuasetuksen tarkistuksessa viraston tulee pyrkiä maksuperustelaim mukaiseen hinnoitteluun.

Virasto on eri yhteydessä selostanut ministeriölle tuottavuustavoitteiden poikkeaman syitä, mutta toimintakertomuksessa ei poikkeamiselle ole esitetty perusteita. Ministeriö muistuttaa, että Valtiokonttorin ohjeiden perusteella tavoitteiden ja tulosten analyysissä tulee esittää perustelut tulostavoitepoikkeamille, ja edellyttää, että jatkossa virasto esittää toimintakertomuksessa perustelut poikkeamille. Ministeriö kiinnitti asiaan huomioita myös vuoden 2015 tilinpäätöskannanotossa ja edellyttää kiinnittämään asiaan entistä tarkemmin huomioita jatkossa. Erityisesti poikkeamien merkityksellisyden analyysiin ja syihin tulee kiinnittää huomioita.

Viestintäviraston on ottanut käyttöönsä strategiakarttajärjestelmän toiminnanohjauksen tueksi edellisvuoden tulossopimuksen mukaisesti.

Viraston rooli hallitusohjelman toteuttamisessa ja yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategia 2016 - 2020 hyväksyttiin 14.1.2016. Strategia toteuttaa pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaa ja perustuu ministeriön keväällä 2014 julkaisemaan tulevaisuuskatsaukseen. Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu strategiset hallituskauden yli ulottuvat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja määritellään näitä toteuttavat painopistealueet.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston välisessä tulossopimuksessa on erikseen määritelty viraston rooli hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa. Viraston toiminnan painopisteitä ovat vuonna 2016 olleet liikenteen ja viestinnän palveluihin ja palvelumarkkinoihin, elinvoimaiseen media-alaan, digitaalisten palveluiden luottamukseen ja liikenne- ja viestintäverkkoihin liittyvät toimenpiteet. Ministeriö panee tyytyväisyydellä merkille viraston roolin osana hallinnonalan vuoden 2016 toimintaa ja hallinnonalan tavoitteiden saavuttamista.

Virasto on hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti keventänyt sääntelyä osana liikenne- ja viestintäministeriön norminpurkusuunnitelmaa. Sääntelyä sujuvoitettiin poistamalla teleyritysten yleispalveluvelvoitteita sekä poistamalla pääosa pakettimarkkinoiden yleispalveluvelvoitteista. Lisäksi kevennettiin radiolähettimien käyttöä koskevaa sääntelyä ja Viestintävirasto huomioi toiminnassaan kokeilukulttuurin muun muassa myöntämällä taajuuksia, jotka mahdollistavat kokeiluja ja testitoimintaa uusilla alueilla (5G, Internet of Things ja älykäs liikenne). Viraston omia määräyksiä on kumottu ja lisäksi virasto on keventänyt sääntelyä liberalisoimalla tulkintoja ja säädöksiä yksinkertaistamalla.

Seurattavat mittarit

Viestintävirastolla seurattavissa mittareissa oli vuonna 2016 mittarit liittyen viraston henkilötyövuosimäärään sekä sidosryhmien tyytyväisyydestä Viestintäviraston toimintaan. Mittareiden ennustetasot ovat ylittyneet. Ministeriö pitää tasoja hyvänä ja toteaa, että seurattavien mittareiden tarkempaan huomioon ottamiseen ja seurantaan tulossopimuksessa ei ole tällä hetkellä tarvetta.

Arvio tilinpäätösanalyysistä

Ministeriö on arvioinut viraston tilinpäätösanalyysiä. Arvioinnissa on otettu huomioon tilintarkastajan näkemykset. Ministeriö kiinnittää jatkossa huomiota vain oleellisiin ja merkittävämpiin asioihin.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on nostanut vuosiyhenteenvedossa esiin taloussäännön ja RAHAS-järjestelmän menetelmäkuvauksen päivitystarpeen. Ministeriö yhtyy tarkastusviraston näkemykseen tietojärjestelmien menetelmäkuvausten ajantasaisuuteen.

Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston tulee ottaa huomioon edellä esitettyjen tuloksellisuus- ja tilinpäätösanalyysin yhteydessä edellytetyt toimenpiteet.

Ottaen huomioon julkiseen sektoriin kohdistuvat säästötavoitteet, ministeriö edellyttää, että viraston kustannuskehitys pysyy maltillisena. Ministeriö painottaa edelleen, että virastolla ja koko hallinnonalalla on kustannusten nousun torjumiseksi jatkuvasti selvitettävä ja tarkasteltava mahdollisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä.

Virastojen rooleissa ja yhteistyössä on konsernistrategian painopisteiden toimeenpanon suhteen tunnistettu tarve tarkentaa virastojen rooleja ja tarkastella roolitusta kokonaisuutena hallinnonalan yhteistyötä korostaen. Tätä painopistetyötä tehdään

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

painopistetapaamisissa kuluvan vuoden aikana ja virastolta odotetaan aktiivista osallistumista työhön tuloksellisuuden parantamiseksi.

Ministeriö on käynnistänyt liikenne- ja viestintähallinnon virastouudistuksen keväällä 2017. Ministeriö edellyttää virastoa myötävaikuttamaan hankkeen läpivientiin osallistumalla aktiivisesti hanketyöhön.

Viraston tulee jatkaa jo meneillään olevaa toimintatapojen kehittämistä, jossa virasto on jo menestyksekkäästi huomionnut hallinnonalan yhteiset voimavarojen ja uudistumiskyvyn lähtökohdat.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia kehitetään edelleen.

Virastojen tulossopimuksia kehitetään vuoden 2017 aikana tarkoituksena parantaa tulostavoitteiden yhteyttä konsernistrategian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitetiloihin tarkentamalla viraston roolia konsernistrategian toteuttajana ja kytke-mällä mittarit konsernistrategian tavoitetiloihin entistä tiiviimmin. Tätä työtä tehdään muun muassa painopistetapaamisissa, joihin kaikki ministeriön osastot osallistuvat.

Ministeriön johtaa hallinnonalan virastouudistusta, jonka tavoitteena on erityisesti hallinnonalan tuloksellisuuden parantaminen ja asiakastarpeiden entistä parempi huomioinen.

Hallinnonalalla toteutetaan pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaista digitaalisen liiketoiminnan edistämisen kärkihanketta. Lisäksi hallinnonalalla toteutetaan säädösten sujuvoittamisen kärkihanketta.

Anne Berner
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeri
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö, konserniohjausosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, ohjausyksikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö, talousyksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Ilmatieteen laitos

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa perustellun tilinpäätöskannanottonsa Ilmatieteen laitoksen vuoden 2016 tilinpäätöksestä. Kannanotto perustuu talousarvioasetuksen 66 i §:n 1 momenttiin.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Ilmatieteen laitoksen tilinpäätös on selkeästi laadittu ja siinä esitetyt tiedot ovat pääsääntöisesti oikeita ja riittäviä.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarvioista annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Tulostavoitteet

Kertomusvuoden aikana Ilmatieteen laitoksen strategia uudistettiin. Uudessa strategiassa Ilmatieteen laitoksen toiminta rakentuu neljän kulmakiven varaan: strategiset infrastruktuurit, digitaalinen ja sujuva tuotanto, korkeatasoinen tutkimus palveluna sekä asiakaslähtöiset palvelut.

Ilmatieteen laitoksen henkilöstön määrä väheni kertomusvuonna, mikäli on seurausta vuonna 2015 käydyistä yhteistoimintaneuvotteluista. Henkilöstön osaamisprofiileissa ja toimenkuvissa tapahtui hieman muutoksia. Näistä muutoksista huolimatta Ilmatieteen laitos saavutti lähes kaikki sille tulossopimuksessa asetetut tavoitteet. Laitos muun muassa paransi säännusteidensa osuvuutta ja sateen ennustettavuus oli vuonna 2016 jopa ennätystasolla.

Myös tutkimuspalvelujen osalta laitoksen kansainvälisesti vertaisarvioitu tutkimustyö saavutti vuoden 2016 aikana kansainvälisen Web of science -tietokannan mukaan ennätysellisen 312 julkaisun määrän. Tutkimustyön kansainvälisesti korkeaa laatua todistaa lisäksi muun muassa se, että laitoksen tutkijat olivat mukana seitsemässä Nature-tiedejulkaisun artikkelissa. Kansainvälisen yhteistyön alalla laitos jatkoi muun muassa Pohjoismaiden yhteisen säämallituotannon valmistelua. Stra-

tegisien osaamisen kehittämiseksi laitos käynnisti kertomusvuoden aikana historiansa toisen tenure track -professuuriohjelman.

Vuodelle 2016 Ilmatieteen laitokselle oli tulossopimuksessa asetettu yhteensä 14 tulostavoitetta, joita mitattiin 14 mittarin avulla. Tämän lisäksi laitokselle oli asetettu 4 toiminnallisen tehokkuuden mittaria. Ilmatieteen laitos saavutti kolmea tulostavoitetta lukuun ottamatta kaikki sille asetetut tulostavoitteet. Laitos on esittänyt poikkeamille perustelut. Kahden toteutumatta jättäneen tulostavoitteen laitos katsoo toteutuvan aikataulun viivästymisen vuoksi vuoden 2017 puolella. Toteutumatta jääneistä tulostavoitteista ministeriö kehottaa laitosta kiinnittämään huomiota erityisesti julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuden saattamiseksi tavoitetasolle (toteuma 95 % /100 %).

Sekä kokonaistuottavuus että työn tuottavuus kehittyivät myönteisesti. Kokonaistuottavuuden 2 %:n tavoite ylitettiin 1,8 % -yksiköllä. Positiivisen tuloksen sai aikaiseksi kokonaispanoksen lasku edellisvuoteen verrattuna tuotosindeksi pysyessä samana. Työn tuottavuuden 1 %:n tavoite puolestaan ylitettiin 5,27 % -yksiköllä. Tämä johtui htv-määrän selvästä laskusta edellisvuoteen verrattuna. Sidosryhmien tyytyväisyys pysyi edellisvuosien tapaan kiitettävällä tasolla.

Viraston rooli hallitusohjelman toteuttamisessa ja yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa

Ilmatieteen laitoksen rooli hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa on määritelty monivuotisessa tulossopimuksessa. Ilmatieteen laitos toimii alansa turvallisuusviranomaisena tuottaen varautumisen ja valmiuden palvelut muille viranomaisille ja yhteistyökumppaneille. Laitos kehittää lakisääteisessä palvelu- ja tutkimustoiminnassaan erityisesti sää- ja varoituspalveluita erityisesti poikkeuksellisia säätilanteita varten. Laitos tuottaa tutkimustietoa etenkin biotalouden ilmasto- ja ilmanlaatuvaikutuksista – ja riskeistä sekä tukee tutkimusalueen muiden muassa energiasektoria eri energiamuotojen päästökysymyksissä.

Ministeriö panee tyytyväisyydellä merkille viraston toiminnan osana hallinnonalan vuoden 2016 toimintaa ja hallinnonalan tavoitteiden saavuttamista. Virasto on hoitanut viranomaistehtävänsä ja se on uudistanut ja tehostanut toimintatapojaan hallinnonalan linjausten mukaisesti.

Laitos on hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti toiminnallaan tukenut digitaalisen liiketoimintaympäristön syntymistä muun muassa avaamalla laitoksen kehittämät lähdekoodit. Laitos on myös päättänyt, että jatkossa uudet, kehitettävät lähdekoodit suunnitellaan lähtökohtaisesti avattaviksi. Näin laitos tukee toiminnallaan mm. liikenteen automatisaatiota reaaliaikaisen koneluettavan avoimen rajapinnan ylläpidolla ja kehittämisellä. Lisäksi laitos kehittää toiminnassaan syntyvien suurten tietomäärien analytiikkaa ja hallintaa sekä tekee yritys yhteistyötä uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi.

Seurattavat mittarit

Seurattavia mittareita ei ole tarpeen siirtää tulostavoitteisiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Arvio tilinpäätösanalyysistä

Ministeriö on arvioinut laitoksen tilinpäätösanalyysiä. Arvioinnissa on otettu huomioon tilintarkastajan näkemykset. Ministeriö kiinnittää jatkossa huomiota vain oleellisiin ja merkittävimpiin asioihin.

Liikenne- ja viestintäministeriö on sitoutunut kiinnittämään huomiota hallinnonalaan virastojen ja laitoksen osalta maksuperustelain mukaiseen suoritteiden hinnoitteluun. Ilmatieteen laitoksen julkistaloudellisen maksullisen toiminnan tulos jää edellisten vuosien tapaan alle maksuperustelain edellyttämän omakustannusarvon. Laitoksen maksuasetus on voimassa vuoden 2017 loppuun. Maksuasetuksen tarkistuksessa Ilmatieteen laitoksen tulee pyrkiä maksuperustelain mukaiseen hinnoitteluun. Lisäksi tarkastusvirasto on kiinnittänyt huomiota, että laitos ei ole esittänyt kustannusvastaavuuslaskelmissa raportointivuoden tavoitelukuja.

Ministeriö kiinnittää vuoden 2015 tilinpäätöskannanottonsa tavoin huomiota siihen, että tilinpäätöksessä tulisi lisätä sanallista analyysia helpottamaan numeroiden tulkintaa. Erityisesti tulostavoitteiden toteutumien kohdalla myös saavutettujen tavoitteiden osalta tulee kuvata keskeiset perustelut.

Tarkastusvirasto on lisäksi kiinnittänyt huomiota sisäisen tarkastuksen järjestämiseen laitoksen viime vuosina käyttämän sisäisen tarkastuksen vähäisen työpanoksen vuoksi. Ministeriö kiinnittää Ilmatieteen laitoksen huomion siihen, että laitoksen on huolehdittava sisäisen valvonnan toimivuudesta, asianmukaisuudesta ja riittävyydestä sekä tätä vasten arvioida sisäisen tarkastuksen järjestämistä, mikäli laitos näkee tähän perusteltua syytä.

Toimenpiteet, joihin laitoksen on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston tulee ottaa huomioon edellä esitettyjen tuloksellisuus- ja tilinpäätösanalyysin yhteydessä edellytetyt toimenpiteet.

Ottaen huomioon julkiseen sektoriin kohdistuvat säästötavoitteet, ministeriö edellyttää, että viraston kustannuskehitys pysyy maltillisena. Ministeriö painottaa edelleen, että virastolla ja koko hallinnonalalla on kustannusten nousun torjumiseksi jatkuvasti selvitettävä ja tarkasteltava mahdollisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä.

Virastojen rooleissa ja yhteistyössä on konsernistrategian painopisteiden toimeenpanon suhteen tunnistettu tarve tarkentaa virastojen rooleja ja tarkastella roolitusta kokonaisuutena hallinnonalan yhteistyötä korostaen. Tätä painopistetyötä tehdään painopistetapaamisissa kuluvan vuoden aikana ja virastolta odotetaan aktiivista osallistumista työhön tuloksellisuuden parantamiseksi.

Ministeriö on käynnistänyt liikenne- ja viestintähallinnon virastouudistuksen keväällä 2017. Ministeriö edellyttää viraston myötävaikuttavan hankkeen läpivientiin osallistumalla aktiivisesti hanketyöhön.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia kehitetään edelleen.

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Virastojen tulossopimuksia kehitetään vuoden 2017 aikana tarkoituksena parantaa tulostavoitteiden yhteyttä konsernistrategian yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitetiloihin tarkentamalla viraston roolia konsernistrategian toteuttajana ja kytke-mällä mittarit konsernistrategian tavoitetiloihin entistä tiiviimmin. Tätä työtä tehdään muun muassa painopistetapaamisissa, joihin kaikki ministeriön osastot osallistuvat.

Ministeriön johtaa hallinnonalan virastouudistusta, jonka tavoitteena on erityisesti hallinnonalan tuloksellisuuden parantaminen ja asiakastarpeiden entistä parempi huomioinen.

Hallinnonalalla toteutetaan pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaista digitaalisen liiketoiminnan edistämisen kärkihanketta. Lisäksi hallinnonalalla toteutetaan säädösten sujuvoittamisen kärkihanketta.

Anne Berner
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeri
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö, konserninohjausosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, ohjausyksikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö, talousyksikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

8.6.2017

Valtion tv- ja radiorahasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa perustellun tilinpäätöskannanottonsa televisio- ja radiorahaston vuoden 2016 tilinpäätöksestä. Kannanotto perustuu talousarvioasetuksen 66 i §:n 1 momenttiin.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Tilinpäätös on selkeä. Tilinpäätös on laadittu säännösten mukaisesti ja sen liitteenä olevat tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Valtion televisio- ja radiorahaston pääasiallinen tarkoitus on järjestää julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa harjoittavan Yleisradio Oy:n rahoitus. Rahastoon siirretään vuosittain valtion talousarviosta julkisen palvelun kustannusten kattamiseen tarkoitettu määräraha.

Rahaston tilintarkastus on tilikaudesta 2015 alkaen säädetty valtiontalouden tarkastusviraston tehtäväksi lailla 1216/2014.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Valtioneuvosto vahvisti valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 5 §:n nojalla 17.12.2015 rahaston käyttösuunnitelman ajalle 1.1.–31.12.2016. Käyttösuunnitelmaa ei tarkistettu tilikauden aikana.

Liikenne- ja viestintäministeriö ei ole asettanut rahastolle toiminnallisia tulostavoitteita. Rahaston euromääräiset tavoitteet sisältyvät rahaston käyttösuunnitelmaan ja niiden toteuma ilmenee käyttösuunnitelman toteutumalaskelmasta.

Rahaston varojen kerääminen ja hoito on järjestetty rahastolain 3 §:n ja 4 §:n mukaisesti. Rahaston varoja on käytetty lain 5 §:ssä määriteltyihin tarkoituksiin ja rahaston 3 §:n mukainen tarkoitus on toteutunut.

Rahastoon siirrettiin valtion talousarviosta suunnitelman mukaisesti ja talousarviosiirtoa vastaavasti maksuperusteisesti 507,9 miljoonaa euroa. Määrärahan suuruus pysyi samansuuruisena kuin vuonna 2015. Määräraha on kokonaisuudessaan käytetty Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoittamiseen. Yleisradio Oy maksaa saamistaan varoista arvonnalisäveron (10 %, 46,1 miljoonaa euroa). Vuonna 2016 rahastoon kertyi vähäisessä määrin televisio-maksusuorituksia ja rahastosta tehtiin vähäinen määrä maksun palautuksia.

Rahaston toiminnan kulut, jotka rahastolain 5 §:n mukaisesti katetaan rahaston varoista, olivat yhteensä noin 358 000 euroa. Viestintäviraston kustannukset rahaston hallinnoimisesta olivat 6 000 euroa eli 94 000 euroa arvioitua pienemmät. Rahastosta veloitettiin 322 000 euroa maanpäällisen televisiotoiminnan seuraavan teknologiasiirtymän (DVB-T2) viestintään liittyviä kustannuksia, jotka toteutuivat hieman arvioitua pienempinä. Liikenne- ja viestintäministeriö ei veloittanut rahastosta kuluja vuonna 2016. Valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 6 a §:n mukaisia ennakkoarvioinnin kuluja maksettiin 30 000 euroa, mikä oli 20 000 euroa ennakoitua vähemmän.

Vuoden 2016 lopussa seuraavalle vuodelle siirtyneiden varojen määräksi muodostui 9,14 miljoonaa euroa, mikä oli 0,285 miljoonaa euroa käyttösuunnitelmassa arvioitua enemmän.

Valtion televisio- ja radiorahastolla ei ole omaa organisaatioita, henkilöstä tai omaisuutta. Rahaston hallinnoinnista vastaa Viestintävirasto. Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston tulossopimuksessa mainittujen, rahaston hallinnoinnin seuranta- ja raportointikohteiden osalta ministeriö viittaa Viestintäviraston tilinpäätöksestä antamaansa kannanottoon.

Arvio tilinpäätösanalyysistä

Televisio- ja radiorahaston tilinpäätösanalyysi on selkeä. Tilintarkastuskertomuksen perusteella tilinpäätöslaskelmat on laadittu ohjeistuksen mukaisesti.

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty huomautettavaa tilinpäätöksen, sisäisen valvonnan tai rahaston hallintoa ja toimintaa koskevien säännösten noudattamisen osalta.

Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriön ei vuotta 2016 koskevassa kannanotossa esittänyt erityisiä toimenpiteitä rahaston tuloksellisuuden parantamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriö tekee vuosittain esityksen määrärahamomentille (31.40.60), jolla valtion talousarviosta siirretään laissa säädetty määrä rahastoon julkisen palvelun rahoittamiseksi ja valmistelee päätöksen varojen siirtämisestä talousarviosta radiorahastoon.

Anne Berner
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeri
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Liikenne- ja viestintäministeriö, konserninhjausosasto
Liikenne- ja viestintäministeriö, ohjausyksikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö, talousyksikkö